

لبيب غسان حبيب – مكتب محاماة
LABIB G. HABIB – LAW OFFICE
לביב ג' חביב – משרד עורכי דין

LABIB G. HABIB, Adv.
ANAN M. ODEH, Adv.

לביב ג. חביב, עו"ד
ענאן מ. עודה, עו"ד

Jerusalem 97300, Beit Hanina, POB 21225 21225 בית הגינא 9, ת.ד. 21225

Telfax. 02-6263212 Mobile: 0524404477

E mail: habiblabib@hotmail.com

ירושלים, 19 ביוני 2016

לכב'
מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית
באמצעות משרד פניות הציבור
פיקוד מרכז
א.ג.נ.,

באימייל ובפקס

הנדון: השגה נגד הכוונה להחרים ולהרוס בית

מכאמרה

בשם מרשי שבנדון, מר מוחמד מכאמרה, אביו של העצור מכאמרה, אותו אני מייצג מטעם עמותת המוקד להגנת הפרט, אני מגיש בזאת השגה נגד הכוונה להחרים ולהרוס את בית מרשי שבנדון:

1. המשפחה קיבלה, הודעה על כוונתכם להחרים ולהרוס את הבית שבעיר שכם בו מתגורר הנדון, על פי תקנה 119 לתקנות ההגנה (שעת חירום) – 1945. צעד זה ננקט הואיל ולטענתכם העצור ביצע פיגוע ירי וגרם למותם של ארבעה בני אדם.

2. נבקש לציין כבר עתה כי אין לפגוע בבית כל עוד מתנהלים ההליכים בנוגע לכוונה להרוסו. כמוכן, אם תידחה ההשגה, אנו מודיעים כבר עתה כי בכוונתנו לפנות לבית המשפט העליון נגד הכוונה להחרים ולהרוס את הבית האמור, ויש לאפשר לנו לצורך זה זמן סביר בכדי להכין ולהגיש את העתירה מבלי לפגוע בבית.

3. השהות שניתנה להגשת ההשגה, אינה תקופה מספיקה לשם אסיפת הנתונים, אסיפת המסמכים, ביקור בבית במידת הצורך, והכנת השגה. בעניין זה, אנו מבקשים כי תשהו את החלטתכם בהשגה, וזאת בכדי לאפשר לנו לבצע בדיקה לעומק ולהמציא מסמכים.

4. בנוסף, אבקש לקבל את חומר הראיות עליו התבססה החלטתכם. העובדה שלא טרחתם לצרף את החומר הראייתי הרלוונטי פוגמת בהליך השימוע. הציפייה המינימאלית היא כי תצרפו להודעתכם את החומר הרלוונטי עליו מבוססת החלטתכם, ואי צירוף החומר מלמד על חוסר רצינות ההליך.

5. בנוסף, אנו מבקשים לברר כבר עתה כיצד מתכוונים לבצע את הריסת הבית, ומהי הסיבה לבחירה בדרך הריסה זו, והאם נלקח בחשבון האפשרות לנזק סביבתי, והאם יש התחייבות לפצות את הבתים הסמוכים במידה וייגרם להם נזק כתוצאה מפעולת הריסה ראווותנית.

הדירה נשוא ההודעה:

6. הדירה נשוא הודעתכם מצויה בבניין בן שתי קומות. הדירה ממוקמת בקומה השנייה ושטחה כ- 180 מ"ר. בדירה יש 3 חדרי שינה, סלון חדר ישיבה ושירותים. בדירה מתגוררים מרשיי, מר מכאמרה וגב' מכאמרה אשתו, עם ילדיהם.

7. אבי המשפחה עו"ד במקצועו. הוא חולה קשה במחלת הפרקינסון. מחלה זו גורמת לו לשיתוק חלקי, מקשה עליו בדיבור וביכולת התנועה והניידות. הוא נאלץ לעבור ניתוח בכדי לצמצם את הפגיעה בו כתוצאה מהמחלה. בשל מצבו הרפואי הוא עובד באופן מצומצם ביותר. חלק מהבית, חדר הישיבות, משמש גם כמשרד של האב משם הוא עובד ומנהל את עבודתו.

חוסר סמכות:

8. הבן העצור עדיין בחקירה ועד היום לא ניתן לו לפגוש עו"ד. למשפחה אין כל ידיעה לגבי גרסתו בחקירה, אופי חקירתו או מצבו, מלבד הפרסומים בעיתונות.

9. הבן הינו סטודנט להנדסה אלקטרונית בירדן. הוא גמר השנה את שנת הלימודים השלישית. הוא התגורר בירדן בדירה עצמאית. בירדן יש לו קרובי משפחה, כמו דודתו. הוא נהג לבקר אצלם. הוא נהג לעבוד שם בכדי לממן שכר הלימוד. כל קשריו החברתיים, לימודי, מגוריו היו בירדן. הוא נהג לבקר לתקופות קצרות אצל הוריו, כפעם או פעמיים בשנה. על כן, מרכז חייו הוא בירדן, ואינו בדירת הוריו בגדה המערבית.

10. הסמכות להפעלת תקנה 119 לתקנות ההגנה מותנית במגורי מבצע הפיגוע בבית המיועד להריסה. משתנאי זה לא מתקיים, ושדירת המשפחה אינה מהווה מרכז חייו ודירת מגוריו של העצור, אין סמכות להריסת הבית.

11. בכל מקרה, למשפחתו לא היה כל ידיעה בפועל או אף בכוח לגבי כוונתו, כביכול, של חאלד לביצוע המעשה המיוחס לו. גם בשל כך, נופלת ההצדקה המשמשת את הרשויות להריסת הבתים, בדבר מודעתו המשפחה או יכולתה לגלות את כוונת בנה.

ענישה קולקטיבית:

12. לא יוכל להיות כל ספק, כי הריסת בית בו מתגוררת המשפחה, הינו צעד של ענישה קולקטיבית ופגיעה בחפים מפשע. הריסת הדירה המאכלסת משפחה מרובת ילדים, ובה 7 ילדים, שהצעיר בהם בגיל 6 שנים, ואב משפחה הסובל ממחלה קשה ושיתוק חלקי, הינו צעד בלתי מוסרי בעליל, ואין לקבלו או להצדיקה בשום אמתלה.

13. הריסת הבית מהווה הפרה של המשפט הבינלאומי ההומניטארי, האוסר על ענישה קולקטיבית (סעי' 33 לאמנת ג'ניבה הרביעית) ועל פגיעה והרס של רכוש פרטי לפי תקנה 46 לתקנות האג סעיף 53 לאמנת ג'ניבה הרביעית. הריסת הבית אף מהווה פגיעה קשה בכבוד בני המשפחה ובזכותם לחיים בכבוד ולקורת גג.

מידתיות:

14. העובדה שהעצור לא נהג להתגורר בבית משפחתו, אלא למד והתגורר בירדן, הופכת את ההריסה לבלתי מידתית. פגיעה במשפחה, בקורת הגג היחידה, בגין מעשיו של הבן כביכול, אשר התגורר ולמד בחו"ל, היא לא ניתנת להצדקה, מוסרית וחוקית.

15. דברים אלה תקפים שבעתיים לנוכח נסיבותיה של המשפחה, מצבו הרפואי הקשה של האב, ומספר הנפשות והילדים החיים בבית, ואשר ייפגעו כתוצאה מהריסת הבית. גם העובדה כי הדירה בחלקה משמשת את מרשי כמשרד עריכת דין בו מבצע את עבודתו המצומצמת, מחייבת להימנע מפגיעה בבית, והופכת את ההריסה לבלתי מידתית.

16. עיקרון המידתיות חל גם על הפעלת הסמכות לפי תקנה 119. עיקרון זה מחייב בחירה באופציה אשר פגיעתה היא הפחותה ביותר, מבין האפשרויות הקיימות. נראה כי אם אין מנוס מפגיעה בבית, הרי ראוי לבחון אפשרות בה הפגיעה תאפשר למשפחה כן להמשיך ולגור בבית, ולא להפוך את המשפחה כולה לחסרת קורת גג.

17. מחובתו של מפקד כוחות הצבא לשקול אפשרות של אטימת חדר אחד לכל היותר, או אטימת חלק מהבית, כך שלמשפחה, למרות הפגיעה בה ובבית, יתאפשר להמשיך ולגור בו.

הריסת הבית לא תביא תועלת:

18. בכל מקרה, וגם אם ניתן להצדיק צעד פוגעני ובלתי אנושי זה בשם תועלת כלשהי שתצמח מביצוע ההריסה, בבחינת "המטרה מצדיקה את האמצעי", הרי גם כאן, שכרו של המעשה יוצא בהפסדו: **כבר בשנת 2005 קיבל שר הביטחון את המלצת הוועדה שמינה הרמטכ"ל, להפסיק את הריסות הבתים כיוון שההרתעה לא הוכחה כאפקטיבית וכיוון שנזקן של ההריסות עלה על התועלת שבהן.**

19. אין צורך במומחים ובוועדות בכדי לנחש כי פגיעה כזו, אשר מותירה ילדים ומשפחות ללא קורת גג, יש בה אך ורק כדי להגביר את התסכול, את חוסר המוצא, את הכעס ואת מעגל השנאה בקרב האוכלוסייה הנפגעת.

אפלייה:

20. משפחתו של עמי פופר, שטבח בפועלים תמימים, לא מיהרה לפנות את ביתה מאחר וסנקציה כזו לא ריחפה מעל ראשיה. אף משפחת גולדשטיין, שאמנם תושבת שטחים היא, לא העלתה בדעתה כי עליה לחפש דיור חלופי לאחר שבנה טבח בעשרות מתפללים (ובעניין זה, זכה עניין **מצבתו** בטיפול "כירורגי" ומאופק). גם ההתארגנות שנחשפה, לפיה הניחו אזרחים יהודים מטען חבלה במוסד לימודי בירושלים, וקשרו קשר לפעילות נוספת, לא הצריכה התייחסות מיוחדת, מעבר להעמדה לדין. גם שורפיו של הנער אבו חדיר לא פינו את ביתם מחשש כי ייהרס.

21. הרשויות ידעו לרסן היטב את "אמצעי ההרתעה" העומדים לרשותם במקרים חמורים ביותר, הזועקים להרתעה, ונמנעו מפגיעה בחפים מפשע. כך ראוי לנהוג, גם בענייננו.

22. העובדה כי צעד זה של הריסת בתים מעולם לא הופעל כנגד יהודים, לא בשטחים ולא בישראל, גם היא מגבירה את תחושת התסכול, האפלייה והקיפוח, והתחושה כי המדובר בפגיעה מכוונת בחפים מפשע, אותה מייחדים רק לפלסטינים.

הריסת הבית – ענישה כפולה של חפים מפשע:

23. העצור הועמד לדין. אם אכן תוכח אשמתו, כנטען בהודעתכם, הרי הוא צפוי לעונש מאסר חמור ביותר. יש בעצם מאסרו פגיעה קשה במשפחה וביכולתה להתקיים בלי המפרנס העיקרי. הוספת עונש אכזרי זה של הריסת בית המשפחה, יש בה משום פגיעה קשה, אכזרית

ובלתי אנושית, שבוודאי לא תשיג לא הרתעה ולא מניעה, אלא רק תביא לפגיעה קשה בחפים מפשע.

החשדות נגד העצור:

24. החלטתכם הינה החלטת בוסר. כיבוד בסיסי של מערכת המשפט, של חזקת החפות, של הפרדת הרשויות, היה מביא להמתנה עם קבלת החלטה זו עד שבית המשפט יאמר את מילתו. הדברים אמורים במיוחד כאשר העצור עדיין בחקירה. הריסת הבית בטרם הרשעה מהווה פעולת נקם שבינה לבין החלטה מנהלית שקולה אין ולא כלום!

הפגיעה בכל הבניין:

25. כאמור הדירה המיועדת להריסה מצויה בקומה שנייה. כל פגיעה בדירה זו בהריסה, עלולה להביא לקריסת המבנה ולמצער להחלשתו. מסיבה זו יש לבטל את הכוונה להריסת הבית. בכל מקרה, הינכם נדרשים לפרט מהי הדרך בה מתכוונים לבצע את ההריסה בכדי להביא נתונים אלה בפני מומחה מטעמנו ולשקול הגשת חו"ד הנדסית.

26. על כן, אבקש כי תימנעו החרמת והריסת בית מרשי.

